

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

28 februarie 2016

Clasa a X-a

Problema 1.

a) Să se rezolve ecuația: $z^{n+1} = \bar{z}$, $z \in \mathbb{C}$, $n \in \mathbb{N}$.

b) Să se rezolve sistemul de ecuații:

$$\begin{cases} x^2 - y^2 = \log_2 \frac{y}{x} \\ 3^{x^2+y^2-1} - 4 \cdot 3^{x \cdot y} + 9 = 0 \end{cases}$$

Problema 2.

Fie punctele $A(1,1)$ și $B(4,2)$. Să se determine coordonatele celorlalte vârfuri ale pătratelor, astfel încât A și B să fie vârfuri.

Problema 3.

Fie A o mulțime finită de numere reale strict pozitive. Să se determine funcțiile $f: A \rightarrow A$ care îndeplinesc condiția: $(f \circ f)(x) = 2 \cdot f(x) - x$, $(\forall) x \in A$.

Problema 4.

Fie $p, n \in \mathbb{N}^*$, $n \geq 3$. Să se demonstreze inegalitatea:

$$\left(p - \frac{p-1}{n}\right) \cdot \left(p - \frac{2 \cdot p-1}{n}\right) \cdot \dots \cdot \left(p - \frac{n \cdot p-1}{n}\right) > \frac{1}{n!}, \text{ apoi să se deducă inegalitatea: } (n!)^2 > n^n,$$

unde $n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$.

Olimpiada de Matematică –etapa locală- Galați

28 februarie 2016

Clasa a X-a

Barem de evaluare

- ◆ Pentru orice soluție corectă, chiar dacă este diferită de cea din barem, se acordă punctajul maxim corespunzător.
- ◆ Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.

Nr. probleme	Soluție, rezolvare	Punctaj
	<p>Pentru $n=0$, obținem $z=\bar{z} \Rightarrow$ soluțiile ecuației sunt: $z \in \mathbb{R}$</p> <p>Fie $n \geq 1$, observăm că $z=0$ este soluție.</p> <p>Fie $z \neq 0$ și $n \in \mathbb{N}^*$, $n \geq 1$;</p> <p>Aplicând modulul ecuației $\Rightarrow z ^{n+1} = \bar{z} \Rightarrow z ^{n+1} = z \Rightarrow z ^n = 1 \Rightarrow z =1 \Rightarrow z \cdot \bar{z} = 1$</p> <p>Atunci ecuația devine: $z^{n+1} = \frac{1}{z} \Rightarrow z^{n+2} = 1 \Rightarrow z_k = \cos \frac{2k\pi}{n+2} + i \sin \frac{2k\pi}{n+2}$, $k \in \overline{0, n+1}$;</p> <p>Pentru $n \geq 1$, soluțiile ecuației sunt: $z \in \{0\} \cup \left\{ \cos \frac{2k\pi}{n+2} + i \sin \frac{2k\pi}{n+2}, k \in \overline{0, n+1} \right\}$</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
<p>1.</p>	<p>b) Din condiția $\frac{y}{x} > 0 \Rightarrow x > 0, y > 0$ sau $x < 0, y < 0$;</p> <p>Se observă că dacă perechea (x, y) este soluție, atunci și perechea $(-x, -y)$ este soluție.</p> <p>Este suficient să rezolvăm sistemul pentru cazul $x > 0, y > 0$;</p> <p>Prima ecuație se scrie: $x^2 + \log_2 x = y^2 + \log_2 y$; (1)</p> <p>Fie funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + \log_2 x$, f este strict crescătoare $\Rightarrow f$ este injectivă;</p> <p>$(1) \Leftrightarrow f(x) = f(y) \stackrel{f \text{ injectivă}}{\Rightarrow} x = y$;</p> <p>Sistemul de ecuații devine:</p> $\begin{cases} x = y \\ 3^{2x^2-1} - 4 \cdot 3^{x^2} + 9 = 0 \end{cases}$ <p>Notăm $3^{x^2} = t, t > 0$</p> <p>$t^2 - 12 \cdot t + 27 = 0 \Rightarrow t_1 = 3, t_2 = 9 \Rightarrow x = \pm 1, x = \pm \sqrt{2}$;</p> <p>Soluții sunt: $(1, 1); (-1, -1); (\sqrt{2}, \sqrt{2}); (-\sqrt{2}, -\sqrt{2})$</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>

2.	<p>a) Fie AB este o latură a pătratului.</p> <p>Există două pătrate care au ca latură pe AB, situate în semiplane opuse determinate de dreapta AB: $ABCD$ și $ABC'D'$.</p> <p>Afixul punctului $A(1,1)$ este $z_A = 1 + i$;</p> <p>Afixul punctului $B(4,2)$ este $z_B = 4 + 2 \cdot i$</p> <p>Pentru a afla coordonatele punctului D, punem condiția: $z_D - z_A = (z_B - z_A) \cdot i \Leftrightarrow$ $z_D = 1 + i + (3 + i) \cdot i = 4 \cdot i \Rightarrow D(0,4)$;</p> <p>Pentru a afla coordonatele punctului C, punem condiția: $z_C - z_D = (z_A - z_D) \cdot i \Leftrightarrow z_C = 4 \cdot i + (1 + i - 4i) \cdot i = 3 + 5i \Rightarrow C(3,5)$;</p> <p>Punctele D și D' sunt simetrice față de punctul $A \Rightarrow z_A = \frac{z_D + z_{D'}}{2} \Rightarrow z_{D'} = 2 \cdot z_A - z_D \Rightarrow$ $z_{D'} = 2 - 2 \cdot i \Rightarrow D'(2, -2)$.</p> <p>Punctele C și C' sunt simetrice față de punctul $B \Rightarrow z_B = \frac{z_C + z_{C'}}{2} \Rightarrow z_{C'} = 2 \cdot z_B - z_C \Rightarrow$ $z_{C'} = 5 - i \Rightarrow C'(5, -1)$.</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
	<p>b) Fie AB este o diagonală a pătratului. Există pătratul $AEBF$, unde punctul E este centrul pătratului $ABCD$, iar F este centrul pătratului $ABC'D'$.</p> <p>$z_E = \frac{z_A + z_C}{2} = \frac{1 + i + 3 + 5i}{2} = 2 + 3i \Rightarrow E(2,3)$;</p> <p>$z_F = \frac{z_A + z_{C'}}{2} = \frac{1 + i + 5 - i}{2} = 3 \Rightarrow F(3,0)$;</p>	<p>1p</p> <p>1p</p>
3.	<p>Observăm că funcția $f(x) = x$, $(\forall)x \in A$, satisface condiția din enunț.</p> <p>Fie $A = \{x_1, x_2, x_3, \dots, x_k\}$, $0 < x_1 < x_2 < x_3 < \dots < x_k$;</p> <p>Considerăm șirul $(a_n)_{n \geq 0}$, definit astfel:</p> <p>$a_0 = x_1$, $a_1 = f(x_1)$, $a_2 = f(f(x_1))$, ..., $a_n = \underbrace{(f \circ f \circ f \circ \dots \circ f)}_{\text{de } n \text{ ori } f}(x_1)$</p> <p>$(f \circ f)(x_1) - f(x_1) = f(x_1) - x_1 \Rightarrow a_2 - a_1 = a_1 - a_0$;</p> <p>Analog, $a_3 - a_2 = a_2 - a_1 = a_1 - a_0$. Deducem că:</p> <p>$a_n - a_{n-1} = a_{n-1} - a_{n-2} = \dots = a_1 - a_0$</p>	<p>2p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>

	<p>Dar $f(x_1) \in A \Rightarrow f(x_1) \geq x_1$;</p> <p>Dacă presupunem că $f(x_1) > x_1$, atunci șirul (a_n) este strict crescător, și cum termenii șirului $(a_n) \in A \Rightarrow$ că mulțimea A ar conține o infinitate de elemente-fals.</p> <p>Atunci $f(x_1) = x_1$;</p> <p>Funcția f este injectivă pentru că: $\text{din } f(x) = f(y) \Rightarrow f(f(x)) = f(f(y)) \Rightarrow 2 \cdot f(x) - x = 2 \cdot f(y) - y \Rightarrow x = y$</p> <p>Din f injectivă $\Rightarrow f(x_2) > x_1$.</p> <p>Aplicând procedeul de mai sus pentru x_2, obținem $f(x_2) = x_2$;</p> <p>Continuând, prin aplicarea procedurii, obținem că $f(x) = x, (\forall)x \in A$.</p>	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
<p>4.</p>	<p>Vom demonstra că $p - \frac{kp-1}{n} > \frac{1}{k}, 2 \leq k \leq n-1, (1)$</p> <p>Avem $(1) \Leftrightarrow p \cdot k \cdot n - k^2 \cdot p + k > n \Leftrightarrow k \cdot p \cdot (k-n) - (k-n) < 0 \Leftrightarrow (k-n) \cdot (kp-1) < 0$;</p> <p>pentru $2 \leq k \leq n-1$, această ultimă inegalitate este adevărată.</p> <p>Din (1) obținem:</p> $p - \frac{2 \cdot p - 1}{n} > \frac{1}{2}$ $p - \frac{3 \cdot p - 1}{n} > \frac{1}{3}$ <p>.....</p> $p - \frac{(n-1)p-1}{n} > \frac{1}{n-1}$ $p - \frac{np-1}{n} = \frac{1}{n}$ $p - \frac{p-1}{n} \geq 1 \text{ (deoarece } n \cdot p - p + 1 \geq n \Leftrightarrow (p-1) \cdot (n-1) \geq 0 - \text{adevărat)}$ <p>Înmulțind aceste inegalități membru cu membru, obținem inegalitatea din enunț.</p>	<p>3p</p> <p>2p</p>
	<p>Pentru $p=1$, obținem $\frac{n}{n} \cdot \frac{n-1}{n} \cdot \frac{n-2}{n} \cdot \dots \cdot \frac{1}{n} > \frac{1}{n!}$ sau $(n!)^2 > n^n$.</p> <p>Această inegalitate se demonstrează și prin inducție matematică, folosind inegalitatea</p> $n+1 > \left(\frac{n+1}{n}\right)^n, n \geq 3.$	<p>2p</p>